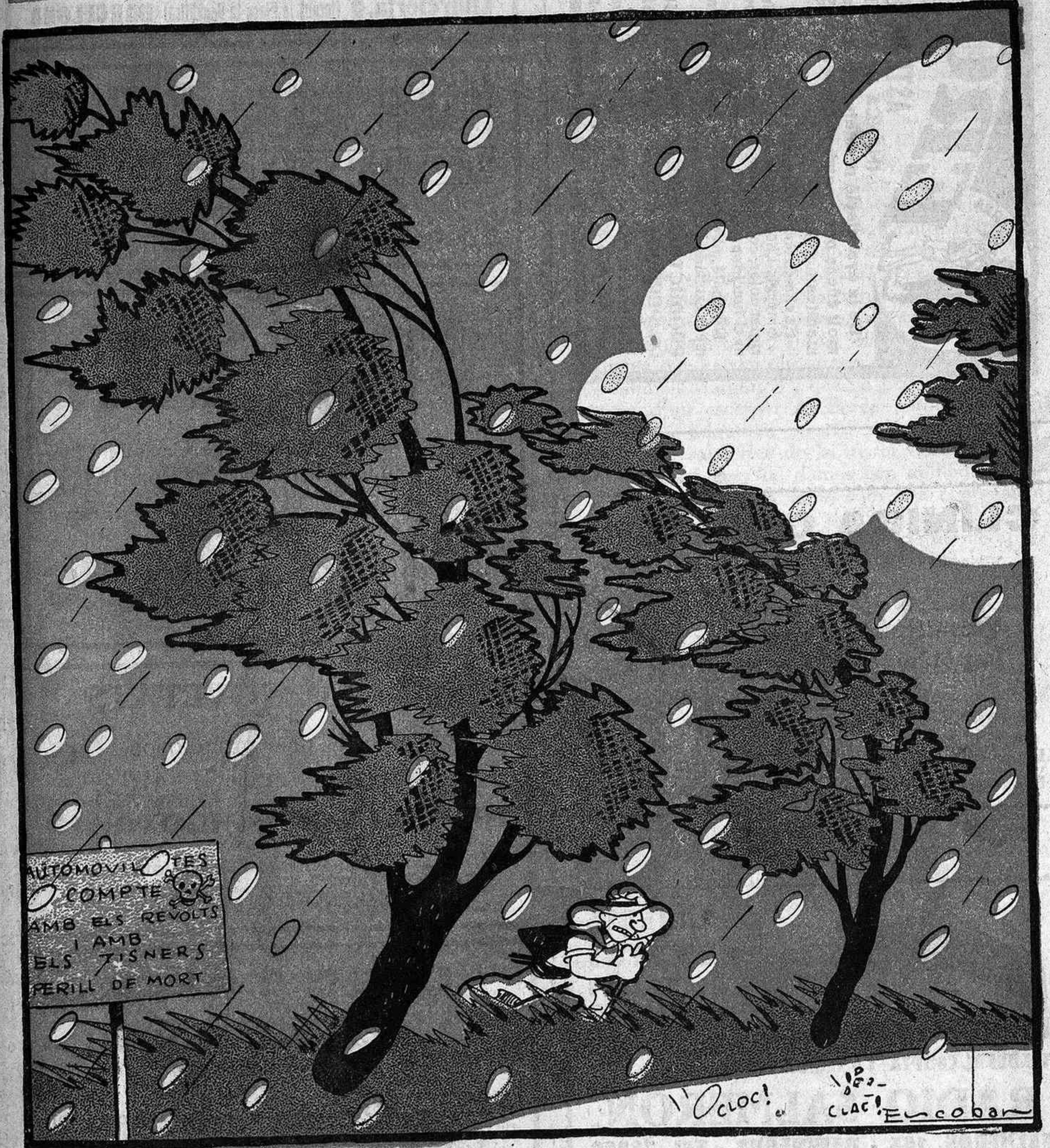

L'ESQUEVELLA DE LA TORRATXA

Grans pedregades arreu d'Espanya.

Encara diran després que qui tira pedretes tira amoretes!

FEROTYL
ASTENIA GENITAL (IMPOTENCIA)
 (MANCA DE VIGOR SEXUAL)

Es el més poixant estimulant de l'activitat neuro-espino-médulo-genital. Sinérgic i homo-estimulasa de les glàndules intersticials. Produce plú-riglandular, completament inofensiu. Mai perjudica, ni lesiona cap orgue, ni el funcionament dels mateixos.

No conté, ni estricnina, ni fosfurs, ni cantárides, ni cap altre medicament excitant.

PRODUCTE MAGNE E INSUSTITUIBLE PER A RECUPERAR LA PERDUDA FELICITAT CONJUGAL. PROSPECTES GRATIS

Especific de l'ASTENIA GENITAL (IMPOTENCIA)

De la eyaculació prematura (pèrdues seminals); de la Feblesa y molt eficás per a combatre la NEURASTENIA, en totes les seves manifestacions.

PREU: 21'75 ptes.

Laboratoris Farmacològics del Dr. W. Dutrem
 Alt de Sant Pere, 50 - BARCELONA - Telefon 16631

Ganiveteria ARTERO

REGISTRADA

Casa assortida en tota mena d'eines de tall del ram per-ruquer. -:- Especialitzada en el buidatge de navalles i ajustament de màquines barberes.

Llibreteria, 9 (tocant la Plaça la República) **BARCELONA**

Consultori Mèdic del Dr. CASASSA

VIES URINÀRIES, SÍFILIS I PELL

Preus Econòmics

De 11 a 1, i de 5 a 7-Festius de 11 a 1 - Tallers, 29, entl.

TEATRE COMIC EXIT EXIT

de la revista d'estiu de Campúa i Hurfado i música del mestre Dotres Vila,

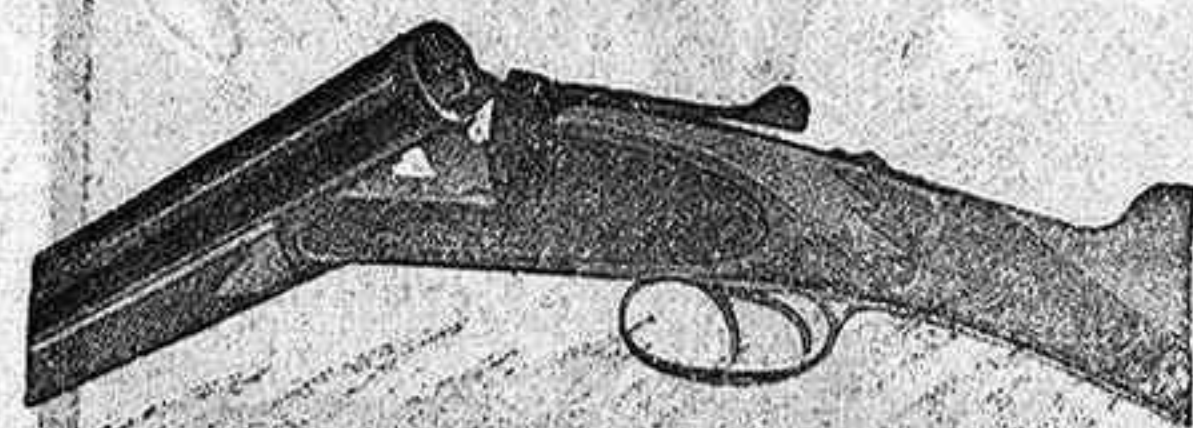
Miss-Miss

CLÍNICA GALLEGO

Vies urinàries - Matriu - Sífilis
 Impotència - Diatèria - Raigs X

Director: Doctor J. RIU
 Diumenges, de 10 a 1

Consulta: de 10 a 1 i de 4 a 9
 NOU DE LA RAMBLA, 18

**ARMERIA
 RADIOS
 VARIES
 MARQUES**

ESCOPIETES DE CAÇA
 VENDES AL COMPTA I A TERMINIS

RADIO SALMERON

SALMERON, 105 - BARCELONA - Tel. 78280

Es sol.liciten agents

FRONTO NOVETATS

Tots els dies grandiosos
 partits tarda i nit

ELS MILLORS PILOTARIS

Voleu passar una bona estona?

Aneu al FRONTÓ NOVETATS

CINE TALIA

LA ISLA DEL TESORO

en espanyol

CHUCHO EL ROTO en espanyol

VOLANDO VOY

REVISTA I DIBUIXOS

L'ESQUELLA DE LA TORRATXA

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ,
PENEDIDES, 8. - Telèfon 21361
(ARREPENTIDAS)
BARCELONA

FORA DE BARCELONA:
PREUS DE SUBSCRIPCIÓ:
ESPANYA: trimestre 3 Pesseles
ESTRANGER: trimestre 5 Pesseles

Crònica d'estiu

El temps, en tots sentits, ens obliga a la varietat de temes.

Encetarem un tema d'estiu; uns comentaris a una representació del «Faust», donada a Berga.

Les òperes, fora del marc d'un gran escenari, perden un xic el seu encarcament natural, es fan familiars. Sempre que

haviem escoltat el «Faust» de Gounod—emmarcat per una gran boca ricament daurada— la tragèdia del vell esdevingut jove i de la noia innocent, caiguda a les xarxes de Mefistòfil, ens semblava que guardaven el to «sinaínic» del poema de Goethe. La música de Gounod n'era un xic presonera, feia llengua l'ampulositat dels versos que lliguen les figures conegudíssimes de Margarida i Faust, però no reeixia d'un tot, malgrat la serena amb to de nit vençuda i les rialles plenes de sofre de Mefistòfil.

A Berga, ens férem càrrec per primera vegada de les dimoneries habituals del dimoni i ens ho prenguerem en un to ben humà. I hem de dir que «Faust» —òpera—ens va plaure. Per virtut d'un desenmarcament, passàvem de la metafísica a la música, i d'un doctor Faust, rejuenit per art del dimoni, a una trama bonica on tot era joganer, des del pacte signat vora d'un crani, fins als sotracos que rep Mefistòfil en veure les creus de les espases; des d'una Margarida que s'entregava boja d'amor, a una Margarida empresonada, carregada de grillons i culpes.

—¿Què ho fa que totes les òperes que he vist siguin tràgiques? —preguntava una senyora a una altra de la nostra llotja. I ho preguntava amb una rialla de felicitat que li feia brillar fulgurantment les dents.

—¿Però vostè sempre se les pren bé? —interroguem nosaltres a la senyora.

—Ah sí, jo sí. Jo em diverteixo molt veient patir, mentre refilen. Fixi's!

En aquest moment Helena Vilardaga —amb una veu ben cristal·lina— cantava l'ària de les joies. I es posava uns collars feixuguíssims d'unes perles vagament de Golconda, que la casolanitat de l'escenari mostrava amb un divertidíssim esclat fals. El Gran Mestre Josep Sabater brodava la partitura i, rera uns testos amb margarides de dos colors, s'entrellucaven les siluetes de Faust (Miquel Mulleres), i les de Mefistòfil (Canut Sabat).

El Faust gòtic havia desaparegut. Nosaltres ens deiem mentalment que els grans escenaris wagneritzen les obres i que els petits les italianitzen. I ja ens posàrem a tractar el «Faust» de tu a tu, amb intimitat, Fou quan la música de Gounod es féu com a música

mestressa de la vetllada, música de nit d'estiu, música de camp obert, de jardins. En el Faust no hi hagué, per a nosaltres, motius tràgics. Quan agonitzava «Valentino», agonitzava Ricard Fusté. I agonitzava donant-nos plaer a les oïdes, no dolor a la mirada. Quan Helena Vilardaga —la gentil bergadana, contracte de veu de vellut, que debutava— se sentia maleïda per les imprecacions del germà, tampoc no ens ho preniem seriosament. La música de Gounod, en triomfar com a música, suavitzava el drama.

Quin plaer! Hem trobat un públic atent i donant esperances que —amb bon guiatge— unes quantes audicions d'òpera li farien saber distingir entre la música de l'autor de Faust i la l'autor de «La Rosa del Azafrán». Hem vist la popularització no corrent d'una òpera en treura-la del marc solemniat d'un teatre de luxe per a portar-la a un escenari de societat. Els Mefistòfils contemplats ben d'aprop, els Fausts familiars, els estudiants que es veu que dinen, o millor que canten, que estimen Margarida i que no poden estimar-la. en el marc d'un escenari de Berga perdien prestigi transcendental i adquirien prestigi líric. L'òpera s'escampava per la sala. Res de la fredor d'un teatre de luxe amb llotges plenes de dames ben abillades i polítics que han aprofitat la vetlla com una continuació del càrrec i una ganga luxona de la situació. Les boniques bergadanes de la sala actuaven de públic apassionat i s'interessaven per la sort musical d'Helena Vilardaga, la bergadana debutant —(un debut brillantíssim, pressagiador de gran carrera artística)—, que cantava i cantava, barrejant els seus cants amb els d'en Miquel Mulleres, Ricard Fusté, Canut Sabat, Mercè Roca, Helena Lucci, Jordi Frau, el cor i gestes musicalitzats de les ballarines, portats tots per la batuta extraordinària del Mestre Josep Sabater, amo aquest dels ninots que sota els disfrassos de Margarida, Faust, Valentino, Mefistòfil, Siebel, Marta i Wagner, teixits arabescs amb la música de Gounod, l'estiraven a l'aire com guirnalda de fullatge fresc, l'extenien davant l'escenari com un domàs teixit de refilets d'ocell; la sacsejaven com la rama d'arbre que es porta com gonfaló quan es ve d'una festa de primavera.

Crònica d'estiu, escrita quan el temps —en tots sentits— ens imposa els temes, sense que en deixi escollir-los, crònica que hem escrit amb gust.

En aquesta crònica s'hi predià un gran pervindre artístic per a la sopran Helena Vilardaga: que ha donat brillantment la seva veu a la Margarida de l'òpera de Gounod, i s'hi recorda una bona vetllada d'estiu passada a Berga escoltant una música que dringa fresca i alegre, com les seves fonts.

«El Catolicisme és integral»

«El Catolicisme és integral». Així ens ho diu el pare Josep A. de Laburu, des de les planes d'«El Matí».

I com que és integral, «el catolicisme no ha d'autoritzar els espectacles que... desvetllen la luxúria. Tampoc no ha de consentir ni autoritzar la nuesa...»

Per això cap catòlic no ha de col.laborar personalment a l'escàndol de les platges, ni ha de permetre que els seus fills i *subordinats* «participin del gran crim de la nuditat».

«I al que personalment col.labori o permeti als seus que escandalitzin (*els subordinats*), desemmascareu-lo, noteu-lo en públic.»

El Catolicisme integral demana: «que es ressuscitin els vestits amb els quals les nostres generacions es banyaren i amb els quals ni s'ofegaren ni perderen la salut. «Així s'obtindrà — a més de donar la cara pel pudor i de tornar per la moral de Jesucrist, «vilipendiada», separar manifestament els camps «entre aquells que *en públic venen els seus cossos*, i amb això no els importa robar ànimes a Déu ni menysprear la sang de Jesucrist, i els que no es rebaixen al nivell més abjecte de l'animalitat.»

Es molt fort tot això! Mai no hauríem cregut que un vestit de bany, més o menys llarg, robés ànimes a Déu ni fes vendre públicament els cossos dels qui els porten.

Es veu que no hi entenem.

I pensar que aquest cos, tan vilipendiat pel pare Josep A. de Laburu, S. J., també (segons ens diuen), fou creació divina!

Un dia d'aquests...

Un dia d'aquests hi haurà a Cornellà un descobriment de plaques.

Uns trossos de carretera, portaran els noms d'Alexandre Lerroux i de Galán i Garcia Hernández.

Els diaris que ho anuncien diuen: —«Cornellà, al honrar a los forjadors del actual règimen, se honra a sí mismo.»

En aquest acte d'inauguració es servirà un cocktail d'honor: cocktail Cornellà.

I sabut és que cocktail vol dir barreja.

Un dia d'aquests, les barreges Cornellà es faran de moda a Barcelona.

Un remei contra la imbecilitat

El doctor Wieser, un suís, conegut roentgenòleg, ha descobert un remei contra la imbecilitat.

De moment, es diu que el doctor Wieser només ha guarit casos d'imbecilitat manifesta. Els raig Roetgen, aplicats pel doctor, han fet meravelles.

Però sembla que el doctor Wieser s'especialitzarà, més endavant, en unes imbecilitats especials: les im-

becilitats dels aparentment sans, i dels fins la major part de vegades amb aparença de llestos.

El més difícil, però, en aquests casos concrets, és que l'imbecil es cregui imbecil, i, per tant, necessitat de guariment.

Quan es dona el cas que fins imbecils d'aquests adquireixen importància nacional, qualsevol els fa subjectar als tractaments del doctor Wieser!

La cala «Pol»

Una cala de la Costa Brava es dirà cala «Pol».

Si la festa que es farà, i l'enrenou de la preparació, no hagués estat cosa de política lliguera, la cala s'hauria pogut dir. Cala Ferran Agulló i Vidal».

Com que es tracta de cosa política, la cala serà batejada: «Cala Pol».

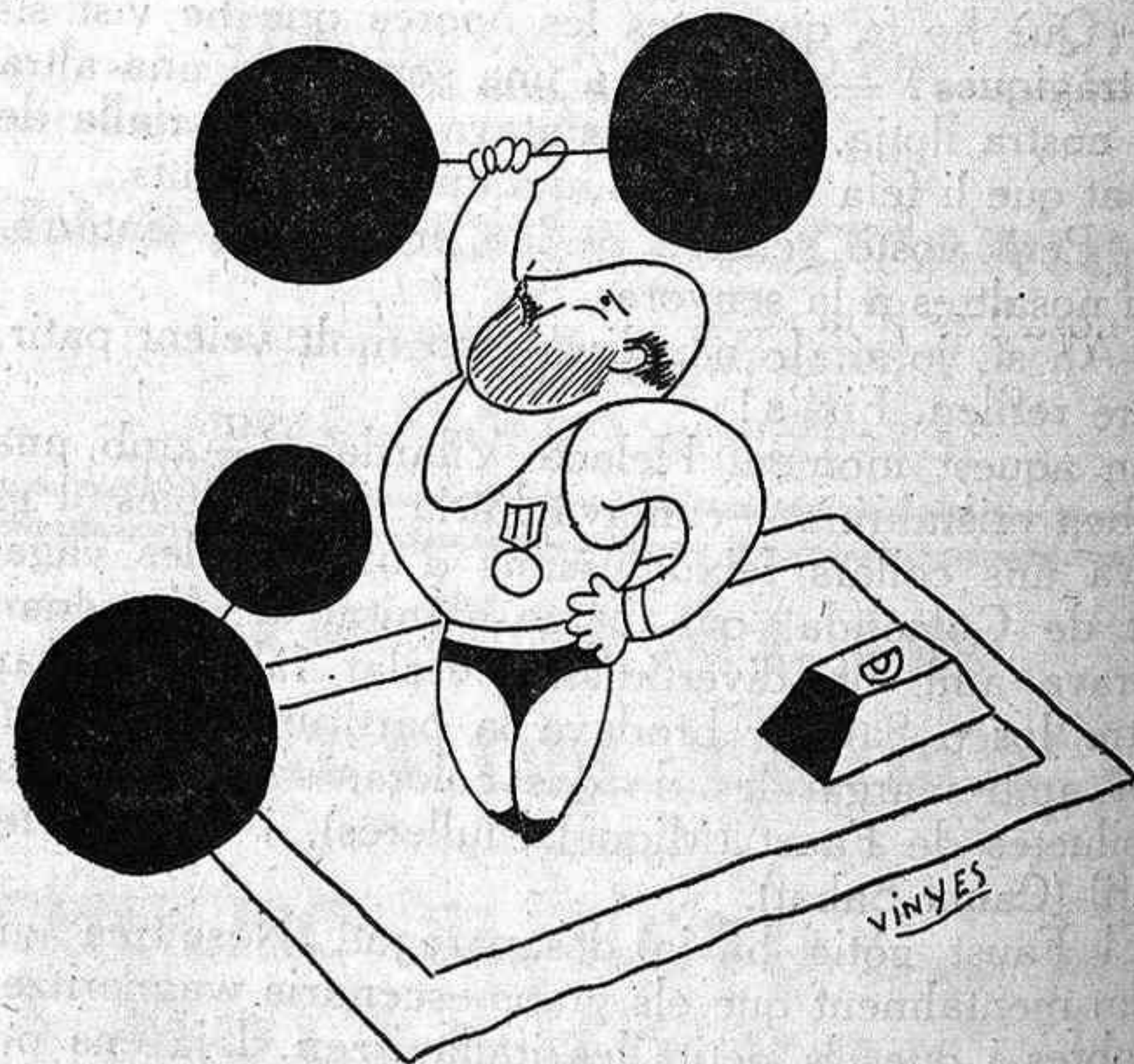
I —si ho accepten— la Víctor Català i en Joaquim Ruyra, dos noms il.lustres seran posats com comparses a la carnavalada.

La Lliga, quan li convé, no es preocupa dels noms que barreja!

Ja s'anirà amantsint

Escoltem aquesta conversa en un dels passadissos de la Casa Gran. Un dels que conversen és de la Lliga.

—«Ja s'anirà amantsint.» —¿A qui es deuen referir? ¿Al senyor Jaumar de Bofarull? —«Es esquerp perquè vol fer carrera política i el començament esquerp és clàssic. De moment, els pressupostos aniran amb un únic augment, el del seu secretari. Després acceptat el desnivell produït per aquesta relliscada inicial— tot anirà venint. En Viza i en Bausili insistiran

Entrin! Entrin! Ací fem la competència als polítics!
Cada vegada més difícil

en el seu pressupost, molt ben vist pels qui remenen les cireres, i són gats vells en tripijocs polítics. Es farà una entesa, i a rutllar...

¿No recordeu els projectes dels de la Dictadura? El contacte amb els caps també es traduí en un augment. I recordeu com els projectes no passaren de projectes...

No vam poder escoltar res més de la conversa.

Personatges indesitjables

La premsa alemanya ha publicat profusament els deu tipus que l'Alemanya de Hítler creu indesitjables. Suposem que ens serà possible reproduir-los.

1er. L'ésser desnerit i malaltís, víctima d'anormalitats hereditàries i que no vol l'esterilització.

2on. El gran propietari egoista i epicuri, que porta el retalladet bigoti hitlerià i una plometa al capell.

3er. La noia alemanya (ària), que balla amb jueus.

4t. El llibertí que beu xampany perquè creu que de dintre l'espuma ha de sortir-ne una dona nua.

5è. La germaneta de la Caritat que demana per una obra eclesiàstica.

6è. El venedor de cervesa excèptic per al qual tot és mentida sota el sol.

7è. Els periodistes estrangers que xafardegen fora d'Alemanya el que la premsa alemanya no s'atreveix a publicar.

8è. La dama de gran món, membre d'una casta decadent i eixorca.

9è. El capellà catòlic, part de la «gossada de la trona» que s'atreveix a posar el «fürer» Déu, per damunt del nostre fürer Adolf Hítler.

10. El jueu financer, especulador i home d'usura, abans dipositari de la riquesa de la Nació.»

El que no sabem si aquests deu tipus de personatges indesitjables s'enclouen en dos, com els manaments del Decàleg.

I esmentem, en passar, que Hitler, segons el darrer discurs seu, pensa vèncer perquè Déu està de la seva part.

Opinió sobre la guerra

A Itàlia, els poetes com Marinetti i els comentaristes de política internacional com Virgíno Gayda, creuen que la guerra és una «sangria profitosa» o «un mitjà per a restablir l'equilibri».

El petit inconvenient que tenen, ja els poetes com Marinetti, ja els teoritzadors polítics com Virgíno Gayda, és que a l'hora de la guerra, ells segueixen teoritzant mentre a fer-se matar han d'anar-hi els altres, els qui no teoritzen i reben les bales de la pràctica i els gasos asfixiants dels tècnics.

Fins ho pregunta «El Matí»

¿Què passa a l'Ajuntament?

Copiem: «Amb els mesos que l'Ajuntament gestor de Barcelona està davant l'administració de la ciutat, sembla que ha tingut temps suficient per a endegar les qüestions que més directament afecten els pacífics ciutadans, com són, per exemple, les que fan referència als pressupostos.»

«En aquest particular, no sols no s'hi ha adobat res,

sinó que la cosa no presenta una solució prou clara, puix que, segons informacions, la tasca d'elaboració del nou pressupost resulta més aviat un motiu de discòrdia entre els diversos sectors polítics que formen l'actual Ajuntament.

I l'article editorial es resumeix així: —«L'administració dels béns d'una ciutat com la nostra no és cosa que pugui fer-se sense preparació, administrar una ciutat d'un milió d'habitants no és el mateix que dirigir una anònima.»

Coses dels Estats Units

El doctor Ralph Williard volia fer uns experiments que han de fer possible la resurrecció dels morts, sense que s'hagi d'esperar per aquesta resurrecció el dia del Judici Final.

Per a fer aquests experiments li feia falta un home que es deixés posar en condicions d'ésser ressuscitat. El doctor oferia als aspirants a Llätzer una mort d'estiu: ésser congelat dintre un bloc de gel. I va publicar un anunci en els diaris, secció: «demanem», fent oferiment de resurrecció al qui es deixés matar pel procediment frigorífic del bloc de gel, una variant del procediment nevera, emprat a Gràcia.

180 joves s'han ofert al doctor Ralph Williard. Aquest ha escollit el jove periodista Stephen Simkovitch, fill d'un professor universitari, que s'ha ofert a la congelació, malgrat que els Estats Units, no tinguin censura.

Però ha vingut la Policia i ha amenaçat el «ressuscitador» amb detenció si intentava l'experiment.

Voler congelar un home, després ressuscitar-lo, és qualificat als Estats Units de «conspiració i sospita d'assassinat».

El que més deu haver commogut al doctor Ralph Williard és la manca de fé de la Policia pels seus experiments.

Indumentària antifuncional.

—Corra! Agafa el fusell... i anem-hi!

—Oh! Aviat ho has dit!

Per altra part el qui havia tingut la sort d'ésser elegit entre els 180 —gairebé després de tanta lluita com la d'ésser proclamada una dona Miss Univers— suposem que estarà inconsolable.

Consti que, com a resum, els Estats Units segueixen essent encara els que donen més la sensació de trobar l'inèdit.

Coses com aquesta només poden passar allà!

¿Què farem? ¿Què farem?

Un d'aquests dies passats es varen reunir la gent de la Casa Gran per a veure que podien fer per a distreure l'opinió.

Segons es diu, el viatge que féu a París el senyor Bausili, tenia per objecte cercar un fantasma i contractar-lo: els fantasmes donen molt resultat i apassionen molt. Creiem que el resultat fou negatiu; tots els fantasmes tenien contracte: n'es el temps!

El senyor Jaumar volia fer una divulgació pràctica del cirerisme. Les festes havien d'acabar amb un castell de focs artificials que escrivís amb llums grogues i vermelles —les grogues més amples que les ver-

melles: —«Cataluña, como una región más de España, quiere la revisión del Estatuto. A Cataluña no ha de poderse enseñar nada ni contra Dios ni contra España». Alguns dels companys del senyor Jaumar volien que encara s'hi afegís una gran afirmació cirerista: —«Aseguro ante Cataluña y España entera que desaparecerá para siempre aquella afirmación de que Cataluña es una nacionalidad.»

El senyor Xavier Calderó patrocinava atreure forasters posant sirenes al bací de la Cascada del Parc. Aquesta idea —ultra la dificultat de trobar sirenes senceres— va tenir els seus opositors. Les sirenes val més que cada u les tingui a casa seva.

El Cap proposava la rua de la llum, car, segons l'aforisme, no sols de llum viu l'home.

Les idees foren moltes i, com era d'esperar, molt fecundes. El que no sabem és si se n'ha adoptat cap oficialment.

Tenim la seguretat, però, que les sorpreses no es faran esperar car, si bé, per ara, allà dins no es fa res, no passa dia que els grans prohoms no es preguntin amb veu pregona: ¿Què farem?, ¿què farem? Es urgent fer alguna cosa!

GLOSSARI

Jardinet dels aprensius

Deia una vegada Pere Aldavert — mestre i espill de periodistes — que temia més un carretó menat per un aprenent que no pas un Manaià enfurismat fins al cap d'amunt.

L'observació era justa i experimentada. Un cap de trons és més de témer que no pas la tronada mateixa amb tot el seu repertori de llampecs i calamarsa. Un aprensiu, però, és el pitjor de tots, perquè al seu recel contra tot i tothom amaga una covardia perillosa.

Els dèspotes i els tirans de més mala animeta han estat gairebé tots homes de manies o d'aprensions. Si un hom s'ho cou dins la pròpia salsa, rai! Cal posar-se a tremolar quan l'aprensiu actua en societat i fa arma de la seva aprensió que, de vegades, és una demostració inconscient d'inferioritat o bé una mena de remordiment que no ha passat de nebulosa.

L'aprensiu passa la maroma que va del ridícul al tràgic, encara que quasi sempre cau a mig camí. Si hom parla de lladres o de bandits, creu que les enraonies van per a ell. Si li diuen que és honest, savi i pulcre, sospita que se'l rifen i que darrera de l'elogi s'amaga la ironia feridora.

L'home aprensiu es troba en un constant estat d'alarma. Per tot arreu endevina ombres que el sotgen i el persegueixen. Un xiulet qualsevol, li sembla un senyal. El "quiquiriquí" d'un gall li posa pell de gallina. El vol d'un mosquit l'encostipa i per por que el prenguin per mort abans d'hora, al capsal del llit, al costat de l'estampa de la benedicció apostulica, hi té un quadret amb les instruccions necessàries per a conèixer el que són morts aparents i les de debò.

Ja no parlem de les preocupacions a l'hora de l'àpat. Bé haureu vist en qualsevol fonda o restaurant, l'home que eixuga amb delit els plats fins a treure'ls gairebé el vernís i frega i refrega amb vinagre la cu-

llera, el ganivet i la forquilla. I que quan li porten el menjar el regira i destria curosament, com un drapaire amb la seva forqueta, a la percaça del tòxic, de l'explosiu o de qualsevulla matèria estranya.

El seu fort és, però, la troballa de complots, el desxiframent de paraules de doble sentit i l'endevinalla dels mots amb clau. El seu lema, en això, és el de "Pensa mal i no erraràs!" Doneu-li el paper més innocent, el que hagi passat pel cedàs de la censura, per exemple, i el nostre aprensiu hi descobrirà, llegint entre línies, tot un gavadal de coses subversives. Contempla, per un cas, un dibuix en el qual hi ha simplement un gat i un gos. Somriu enigmàticament, i diu a un amic:

—Mireu-vos bé aquest dibuix. Oi que no hi veieu res? Doncs aquest gat i aquest gos porten cua!

El recel de l'home aprensiu es desborda sobretot en rebre una carta. Tem l'amenaça, l'insult, l'anunci d'una mala nova, la confidència insidiosa d'un anònim. Quan rep una carta el cor li fa un salt. Palpa, pesa i sospesa l'envelop, l'ensuma i es passa una mala fi d'estona volent endevinar de qui és la lletra a l'adreça. Per fi es decideix a obrir el misteriós missatge. Respira. Cap anònim. Signa un nom conegut, un bon amic. Mes en començar a llegir, el nostre home s'immuta, es torna vermell, i després groc. Per un error, el qui ha escrit la carta ha repetit una paraula, i així ha posat "Amic meu, meu".

L'aprensiu cavil·la, es fa una ordenació lògica i derrotista del que vol dir aquella repetició enigmàtica de paraules, i en treu aquesta deducció: Meu, meu, ho fan els gats; els gats cacen rates; les rates, mengen formatge; el formatge és fet de llet; de llet, n'hi ha de vaca; però també de cabra; el mascle de la cabra és el cabró, que, alguns, per dissimular o per distinguir, en diuen el boc! Aquest home m'ha insultat!

I surt rabent, disposat a demanar explicacions, bo i tapant-se la boca amb un mocador per tal de no agafar un cop d'aire.

PANICAL.

Esports

Cronòmetre

ENTRENADORS ANGLESES

Aviat començarà la temporada oficial de futbol i veurem reaparèixer els nostres equips modificats amb les noves adquisicions.

El Barcelona, amb elements com Nogués i Iborra a la porta; Zabalo, Areso, Arana i Bayo a la defensa; Berkèssy, Balmanya, Bardina, Peiró, Pedrol i Prats, a la mitgera, i Vantoldrà, Raich, Escolà, Fernández, Munlloch, Pagès, Saunna i altres a la davantera. L'Espanyol, amb en Martorell, Pérez, un defensa anglès, Rojo, Nuñez, Soler, Edelmiro, Prat, Quesada, Echazarreta, Edelmiro II, Espada, Iriondo, Manolín, Bosch i Domènech.

Hi haurà altres adquisicions per ambdós clubs però les més notables per damunt de totes són les dels entrenadors O'Connell i Lowe.

Els dos són anglesos, però, gent entesa. O'Connell ha creat equips com el de l'Oviedo, el Racing i el Betis. Per on ell ha passat s'ha vist el fruit d'una tasca encertada d'entrenador capacitat, i mister Lowe ens consta que és un element notable encara que el Donòstia hagi descendit de nivell en perdre els elements més reeixits quan aquests van passar a altres equips, traspassats pel club.

Coneixem a Lowe i sabem prou bé el que vol. Tècnic d'ull clínic, sap conèixer el valor d'un jugador si aquest pot adap-

tar-se a un conjunt; excel·lent xutador i jugador professional anglès de grans coneixements, posseeix un toc de pilota excepcional i un xut notable que pot fer que els jugadors, sota la seva responsabilitat, arribin a fer miracles.

Esperem que ambdós comencin la tasca i veurem com s'anima l'afició esportiva i com els nostres equips aconseguixen bons resultats.

Cal, però, que les Comissions Esportives d'un i altre club es decideixin a cedir a l'entrenador tota l'autoritat, puix que té des del primer dia tota la responsabilitat.

Els han de fer els equips ja que tenen un prestigi personal i una autoritat perquè se'ls concedeixi aquesta confiança, a desgrat del que diguin alguns crítics esportius de diumenge que es creuen entesos.

Sabem que mister O'Connell ho haurà exigit com a condició de contracte. Altrament, ens sorprendria que no fos així.

Lowe és home de coneixements i també la Comissió Esportiva que tant ha treballat ara per trobar elements, cal que posi confiança en ell i que el deixi treballar sense intervenir en res.

Si O'Connell i Lowe fracassen, llavors si que caldrà dir que no hi ha cap entrenador que valgui i que els entrenadors són innecessaris i que és ridícul que els clubs els contractin si de res no han de servir pel millorament del conjunt amb una llarga actuació i no amb una temporada, com ha passat darrerament amb Dobby i Plattko.

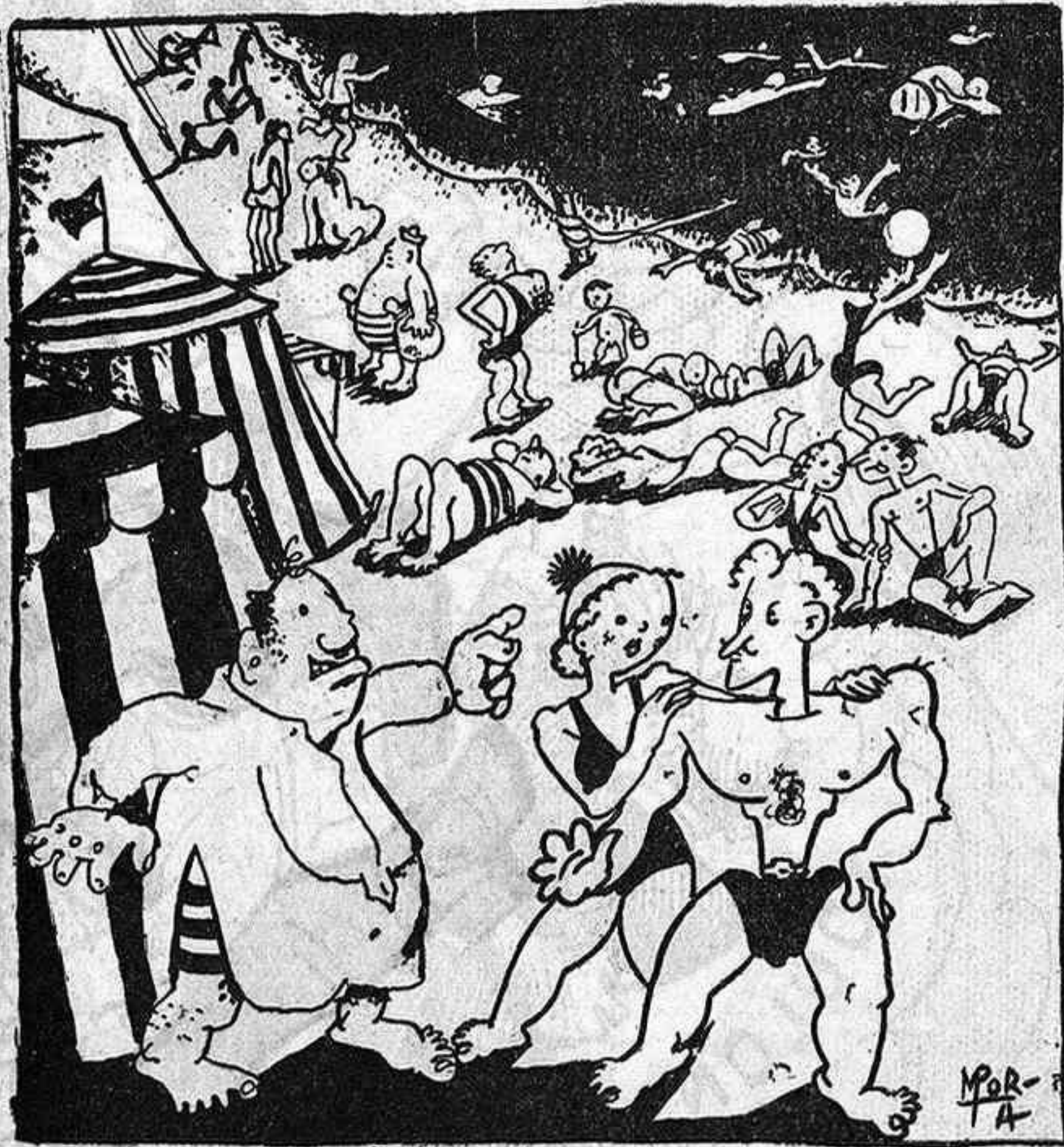
AQUELL

Altaveu indiscret

Veurem en Torredelort petit, en Costa, en Villagrà i potser algun altre jugador del València, al Girona.

Els gironins treuen les pessetes perquè saben que val la pena per a Girona mantenir un lloc a primera categoria.

* * *

—Amb les ordres de moralitat a les platges aneu amb tant poca roba?

Es que ens emparem amb la llei de restriccions.

Lepage és campió de Catalunya de mig fons amb tots els mereixements.

A Sitges va palesar una forma admirable. Carulla i Olmos li anaven darrera i van lluitar amb ell fins el darrer minut.

Però Lepage si no s'adorm als llorers, serà un gran campió. No precisament de Catalunya. Pot ésser-ho d'Espanya i potser internacional.

O'Connell, l'entrenador del Barcelona, tot just comencin els entrenaments a les Corts, privarà als jugadors de prendre banys de mar.

Diu que això és perjudicial pels futbolistes que ho facin més enllà de les vacances d'estiu, perquè les cames amb els banys són més propenses als esqueixaments de fibres musculars, nomenades «esguinços».

* * *

Ara s'ha vist amb la volta al país basc el perquè de la retirada de Canyardo i Trueba a la Volta a França.

En abandonar també la prova basca queda ben clar que la decadència de Canyardo i la cèlebre «puça» de Torrelavega, és un fet.

Els nostres asos no són homes per a guanyar més enllà d'una cursa notable a la temporada.

Ho vam dir a L'ESQUELLA i els fets ens han donat la raó.

* * *

Es parla de la celebració d'un nova Tolouse-Barcelona pel «Criterium du Midi».

El ciclisme s'internacionalitza més a Espanya que els seus ciclistes.

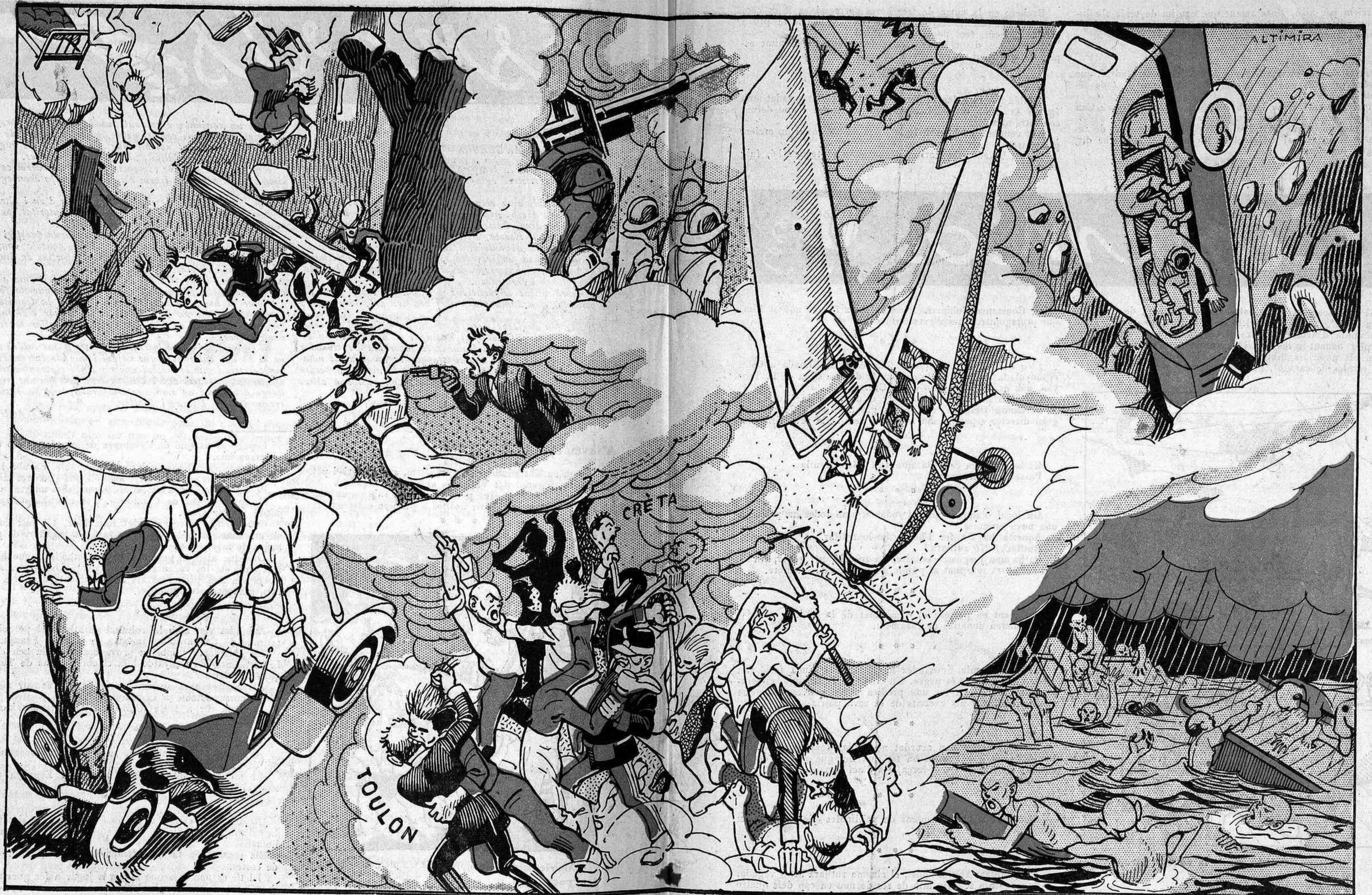
* * *

Nosaltres no creiem en altres esports que no siguin els de la cultura física o els que dimanen d'un esforç de la màquina humana.

Els escacs són un passatemps com el dòmino i els jocs de cartes.

El tir és una cosa que fa per a jugar a fer guerra, a lladres i «serenos» i a pistolisme.

A L'ESTIU TOTA CUCA VIU

Creiem per això, sincerament que ens ha de tenir absolutament indiferents que Espanya vagi als campionats mundials de tir al blanc.

* * *

Diu Urzàiz, el secretari tècnic de l'Atlhètic de Madrid, que els seus jugadors que són a Amèrica, arribaran el 4 de setembre.

Si això és cert, possiblement l'Espanyol també sigui a Can Ràbia pel segon partit de campionat.

Es just que sigui així. Fer-ho altrament seria fora de reglament si en arribar a Barcelona llicenciaven, com s'ha dit, a algun jugador.

* * *

Bachero en la cursa de tres hores correguda a Reus com a homenatge de les seves darreres festes guanyà la prova mestriolament, fent parella amb Pujol.

Bachero és d'aquells corredors de voluntat i dignitat esportiva, que avui no en corren gaires.

* * *

Sembla que el valencià Martínez d'Alfara s'ha enfadat amb Ignaci Ara i ha dit públicament que li té por i que defuig combatre amb ell.

Ara veurem que hi dirà Ignaci Ara amb el qual no creiem pas gaire.

Es un boxador de floritures que quan el toquen bé, fuig d'estudi.

Cinema

El «Coliseum» segueix estrenant «La sombra de la duda» de la M. G. M. és una pel·lícula d'intriga, una més. Treta d'un conte d'Arthur Somers Roche, amplia el conte. Però l'amplia donant-li les mateixes característiques de film que tenen els anteriors llibres de sensació filmats: llocs en runes, escales de caragol, galops nocturns.

Ni Constance Collier ni Ricard Cortez fan en aquest film, que protagonitzen, res d'extraordinari.

* * *

¿No us feia estrany que no hagués estat filmada aquella espanyolada de la novel·la de l'autor de «La Casa de la Troya», que es diu: «Currito de la Cruz»?

Que pari la vostra estranyesa: «Currito de la Cruz», ve! Fernando Delgado, dit en les gazetilles pregades: —«El gran director español», ha acabat a Sevilla la seva filmació.

* * *

Es baixa de la casa Paramount l'Enric Aguilar. Passa a l'Universal.

* * *

Un local d'aquells que ni rodaven amb rodes ha passat a una nova empresa.

Aquesta ha fet fer l'honor fer-lo rutllar.

Rutllarà? No rutllarà?

Hi ha una jusguesca enlaire. La solució, pel gener, car el local s'obrirà reformat al públic els primers de setembre.

* * *

Casament en portes: el d'en Soler de la Ràdio. S'admeten donatius de casament.

* * *

El nostre amic Fernández ha fet bronze d'una faisó tan violent que gairebé és negre. Un client de l'Abissínia, creient-lo paísà seu, li va fer una prèdica per a convèncer-lo que s'havia d'allistar als exèrcits de la seva pàtria.

* * *

Els empresaris han acordat no signar contractes de pel·lícules. Com que França ha fet una llei que permet deixar aquests contractes sense força, els d'ací han obert l'ull. ¿Què passarà?

* * *

Comencen a circular noms de pel·lícules que s'estrenaran la temporada que s'apropa.

* * *

En finalitzar aquest agost, el cinema rutllarà altra vegada. Ara per ara segueix allò de res de nou en cap dels quatre punts cardinals.

L'aviador Coll ha donat la volta a Europa.

—Deu ésser difícil, veritat?

—Ja ho crec. S'hi ha de posar el coll!

El Carnet Electoral

El senyor Jover i Nonell, conseller de Governació de la Generalitat del 2 de gener, ha implantat, amb caràcter obligatori, el carnet electoral a partir de les primeres eleccions que hom pensa convocar quan... convingui a les dretes.

¿Què és el carnet electoral? Es la tarja d'identitat que farà impossible que les esquerres, al dir de Lliga Catalana, posin altra vegada en circulació aquelles cèdules falses de què el conseller Selves es féu càrrec al local lligaire del Passeig de Gràcia en les eleccions del 14 de gener del 1934.

¿Com es lliurarà aquest preciós document? Contra la presentació de la cèdula personal. Més senzill no pot ésser.

Ara bé. Malgrat que el decret del senyor Jover i Nonell parla que és gratuït, i que aquells que paguen cèdula inferior a 2'40 tindran la fotografia pagada i tot, no cal ésser massa llest per a preveure que a Barcelona solament, que compta amb un cens d'aturats forçosos que passa de 50.000 homes que no tenen un pa a la post, les esquerres veuran minvats notablement els resultats totals de les seves llistes en relació a eleccions anteriors. A la impossibilitat econòmica de treure cèdula, afegiu la indolència d'uns quants milers de ciutadans que només es recorden de Santa Bàrbara quan plou i us explicareu la satisfacció i la il·lusió tota jesuítica de les dretes davant aquesta perspectiva de birlar uns vots a aquells que no han de votar-les ni amb carnet, ni sense.

Val la pena que les esquerres facin prevaler l'opinió que no pot prosperar l'absurd que un document d'un valor d'identitat completament nul, com és la cèdula, serveixi i s'imposi prèviament per a lliurar el carnet electoral.

Si el Govern General vol sincerament facilitar el carnet d'identitat electoral, l'ha de lliurar contra la presentació de qualsevol document: carnet de Correus, partida de naixement, llicència militar, carnet de corporacions públiques, contracta de lloguer, etc., tot menys supeditar-lo a un impost previ que equival a deixar sense a milers de ciutadans que no treballen i no tenen un ral.

Croniqueta de la setmana

Barcelona. — Benigani —el genial caricaturista Benigani— ha tingut algunes contrarietats degudes al seu eufònic cognom.

L'altra dia va apropar-se li un senyor i li va dir somrient:

—¿Què hi ha, senyor Padovani?

—Home! Jo...

—Perdoni que l'altre dia, sense recordar-me del seu cognom li digués Paganini.

—Es que veurà! Jo...

—¿M'he tornat a equivocar: Adéu i perdoni, senyor Bagliani...

En Benigani, després d'aquesta escena, va deixar caure dues llàgrimes.

L'acompanyem en el seu justíssim dolor!

* * *

Madrid. — «A B C» del diumenge publicava un article on es defensava la pena de mort. Aquest article era signat per en «Pedro Mata»

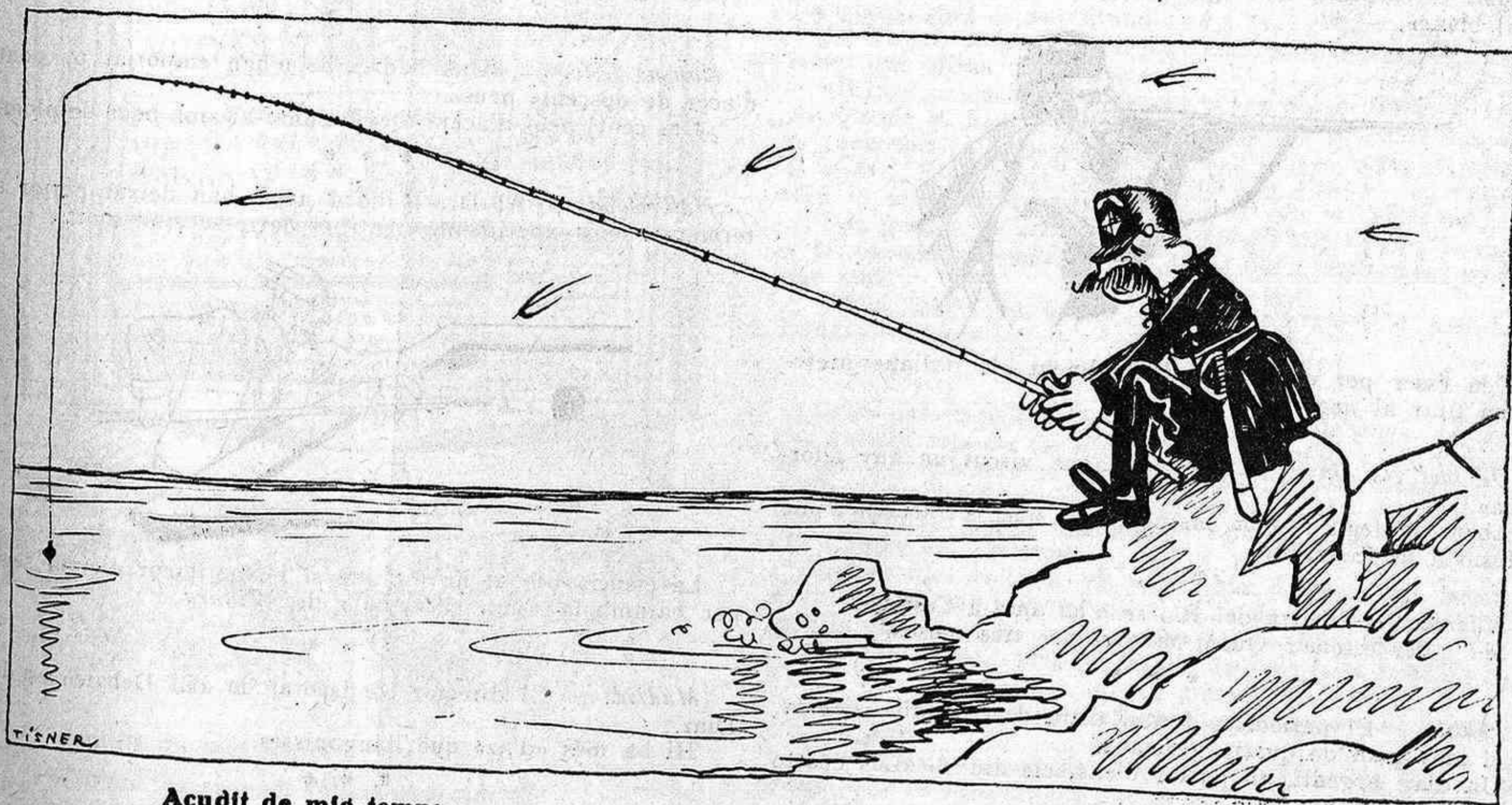
¿Qui no compren la seva posició?

* * *

Paris. — «Entren diàriament a França elements anarquistes procedents d'Espanya.»

No es deuen haver recordat de «contingentar-los».

* * *

Acudit de mig temps.

Faixa o caixa!

Madrid. — D'una correspondència de Mèxic que publicava el mateix «A B C».

«Hace pocos días escuchábamos los lamentos de los más y veíamos en las caras de todos el excepticismo. Hoy, como por taumaturgia, los espíritus se han tranquilizado»...
¿S'hauran assabentat els de Mèxic que l'Emiliano no hi va?

* * *

Madrid. — Tots els diaris madrilenys d'aquests dies han situat Puigcerdà gairebé tocant amb Manresa.
Es que es diran això. «Eh! Son lugares provincianos!»

* * *

Londres. — La premsa anglesa anuncia un viatge de Lerroux a Londres.
El món s'ha commogut!

* * *

Tuy. — Està a les acaballes el procés per a la beatificació del Pare Cadete.
Això de Cadete ens sona!

* * *

Madrid. — El Consell de Ministres ha negat a la Xirgu una subvenció per al seu viatge a Itàlia.
Per torna ha concedit 20.000 pessetes perquè els del «Tiro Nacional» facin una excursió a Roma.
La llei de les compensacions.

* * *

Roma. — «Itàlia ha organitzat uns campionats de «Tirar al blanc».

Deu ésser per dissimular. Actualment els italians prefereixen tirar al negre.

* * *

De tots els diaris. — «Una noia ha viscut un any adormida».
Abans de llegir la noia ens pensavem que es tractava d'una al·lusió a la República.

* * *

Madrid. — «Guerra del Río se n'ha anat a Cestona».
Si? ¿Per estona? Quant menys, per tres mesos.

* * *

Pekín. — El periodista Jones, catiu dels bandits xinesos, és el més gran de quatre germans.
Un diari argentí, en parlar d'ells, els diu: —«Los cuatro Jones».

Si arriben a ésser cinc, el titular s'hauria fet impossible.

* * *

Ginebra. — Entre una gran quantitat de telegrams precursors de la guerra, en trobem un rotulat: «La Conferència del Desarmament».

Sembla una brometa!

* * *

París. — «Sha projectat que com a protesta, les mestresses de casa de tot el món facin un boicot als productes alimenticis que vénen d'Itàlia».

Tremolem pels macarrons!

* * *

Barcelona. — El senyor Irurita parla de la modèstia del vestir i del caminar.

Ens plauria veure un caminar modest per saber com és.

* * *

Madrid. — Es parla molt de la llei de «restriccions».
Els sense feina la saben de memòria.

* * *

Madrid. — En Royo Villanova ha concedit la creu del Mèrit Naval al director de «El Debate».

¿Serà perquè sap nedar i guardar la roba?

* * *

Barcelona. — Paraules del Dr. Irurita: —«Trobo molt encertat que Jesús tragués els Mercaders del Temple».
Jesús deu estar content de l'aprobació del Dr. Irurita.

* * *

Saragossa. — «El senyor Duelo ens ve de Governador».
Els acompanyen en el ídem.

* * *

Barcelona. — Llegim a «La Vanguardia»: —«Han estado concedidos los siguientes títulos nobiliarios».

Títols nobiliaris? Qui els concedeix? El Ministre d'Estat? No ho creiem.

¿Serà aquell senyor de Fontaineblau?

* * *

Palma de Mallorca. — El senyor Pic i Pon ha estat convidat a anar a Mallorca amb el Cors d'en Clavé.

Ell s'ha negat al·legant que en tenia prou amb el desconcert de casa.

* * *

Barcelona. — Ajuntament. Pressupostos. Baralles. El senyor Jaumar triomfa.

Tot va com una ceda.

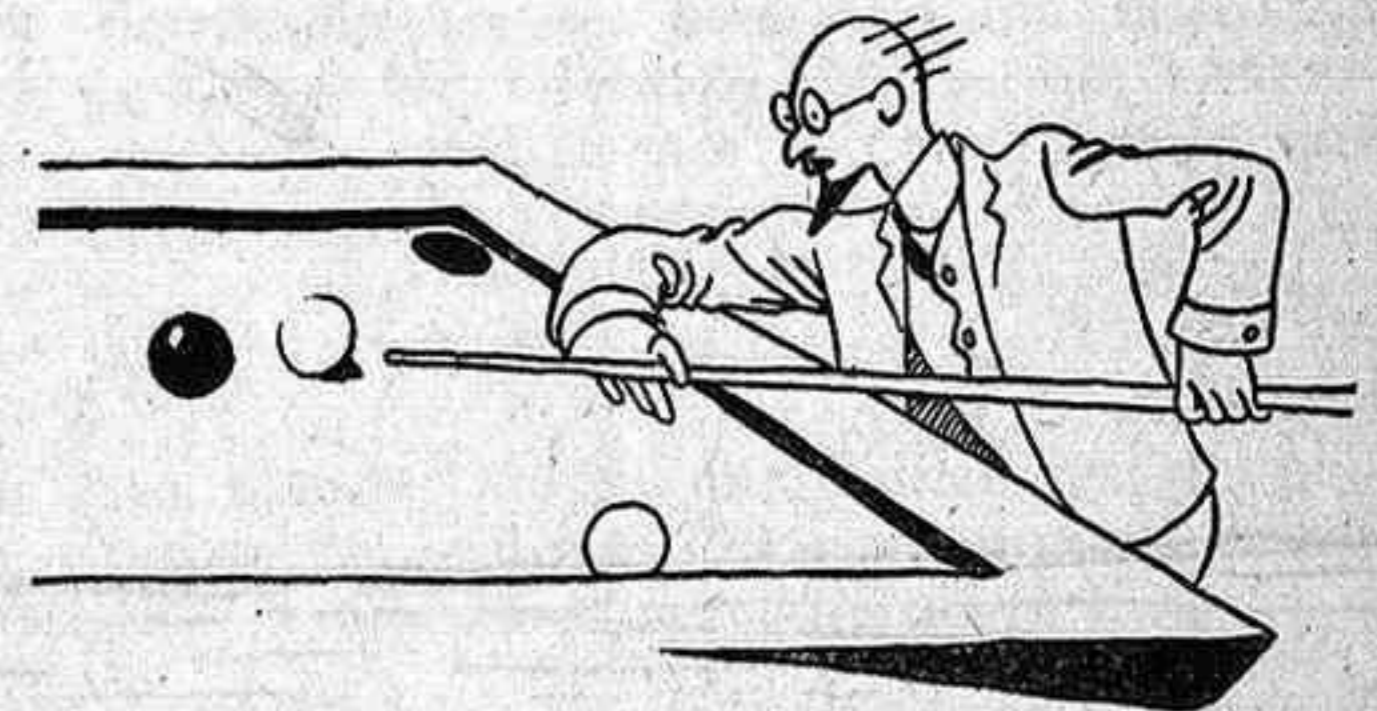
* * *

Kansas City. — «Uns lladres se n'han emportat un pont d'acer de doscents peus».

¿Dos cents peus d'acer? Devien anar-hi amb peus de plom.

* * *

Hollywood. — Al Dr. Willard no li han deixat portar a terme els seus experiments científics de ressucitar morts.

La ciència oficial ha dit que si l'experiment reeixia seria per carambola: una carambola de Willard.

* * *

Madrid. — El director condecorat de «El Debate» es diu Díaz.

Hi ha més «d'az» que llangonisses.

* * *

Mèxic. — «Una tromba ha destruït un poble».
Carai! Quina «trombada».

TELÓ ENLAIRE

Com s'escriu!

«María Luisa Rodríguez, fino temperamento, airosa figura, escuela depurada, es una garantía del teatro selecto.»

No neguem cap condició artística a la gentil Maria Lluïsa Rodríguez. L'únic que neguem és que les seves condicions «siguin una garantia del teatre selecte».

Ella pot ésser molt bona actriu —com ho és—, i el teatre que fa molt dolent.

En el repertori que ha portat aquesta temporada, començant per l'obra de Benavente i acabant per la de Muñoz Seca, no hi ha res de teatre selecte.

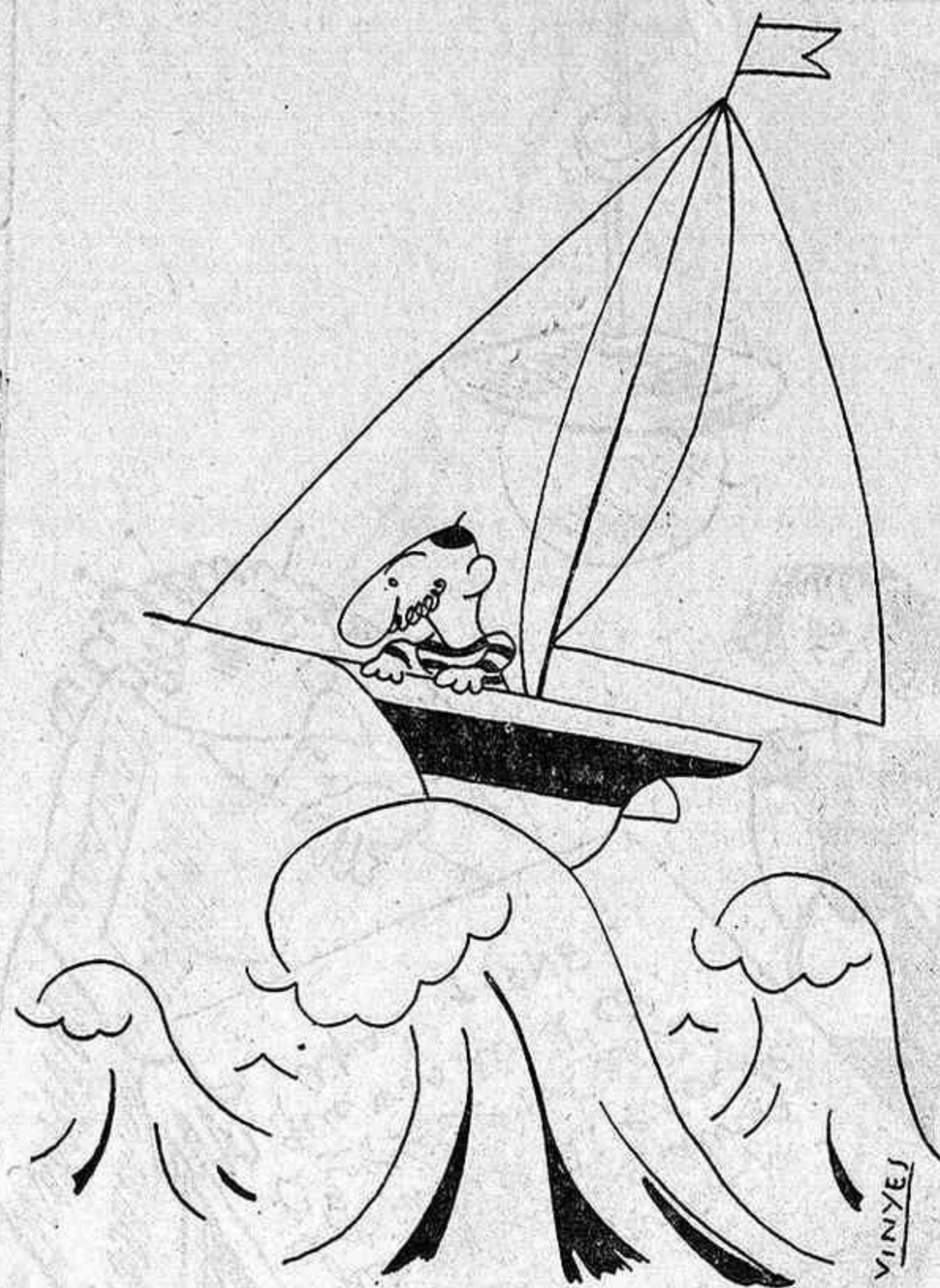
* * *

El que anem a explicar va passar a Begas.

Un dia, una companyia anà a representar-hi: «Ratolins de casa rica». L'obra no va plaure a l'alcalde. I —segons ens expliquen—, l'alcalde exigí que li deixessin passar els ulls per les obres que d'aquell dia en endavant s'estrenessin a Begas: volia fer de censor. L'Empresa s'hi va negar en rodó.

Però l'empresari no va comptar amb què un alcalde que s'abrogui les facultats de censor, és, generalment, un alcalde extraordinari, i aquest és el cas de l'alcalde de Begas. Un dia que en Brito va anar-hi a representar «Brisas de Cuba», o una cosa així, l'alcalde es va dir: «Aquesta és la teva», i amb el pretext que no s'havien portat els programes a l'alcaldia va suspendre la representació de la revista, moments abans d'aixecar el teló.

El guirigai fou gran! Brito féu obrir l'escenari i va pronunciar unes paraules violents contra l'alcalde. Els Mossos d'Esquadra prengueren la defensa de l'autoritat, i entraren al teatre. La Illa, telefonava a Barcelona per posar queixes. Les ballarines es demaiaren. Brito no es volia deixar agafar. En Santamaria feia d'apaivagador. Fins s'arribà a aixecar el sometent. Quan arribaren forces a Begas, de les de Sant Feliu, es trobaren amb homes armats i per poc hi ha un conflicte. Aquesta funció fou més llarga que «Brisas de Cuba» i va divertir i apassionar els de Begas fins a la matinada. Per fi, Brito fou alliberat i l'empresari veié la gropada damunt del

Em sembla que amb aquesta mala mar tampoc m'hi no arribaré a port.

seu cap. Es parla actualment d'una nova anada d'en Brito a Begas a representar «Brisas de Cuba». ¿Com s'ha arranjat la baralla? Continua? ¿Què passarà?

Esperem el que el nostre comunicant ens digui de nou.

* * *

Els catòlics us expliquen els grans èxits que l'hivern passat van assolir les representacions de «La Passió» i auguren per a aquest hivern un nou èxit pel drama sacre.

Apa autors a la caça de l'èxit! Una escenificació de Maria de la O. i una variant de «La Passió de Nostre Senyor Jesucrist», que es pot titular: «La Nova Passió».

El Vaticà ja sembla que veu amb bons ulls aquests espectacles que abans rebutjava.

«L'Illustrazione Vaticana», en el seu darrer número, fa l'apologia de la Passió de Oberamengau. Es probable que aviat es concedeixi indulgència plenària pels qui vagin a veure-la al teatre. Els devots asseguren que la Passió —en teatre—, treu la seva florida cristològica a llà de la catolicitat.

I ja gairebé es pot dir que la decadència del teatre es deu a la «humana comèdia» que es fa arreu amb més extensió que mai.

Vivim temps de drama sacre entre tramoia i bastidors! Endavant, doncs!

* * *

Quan passeu pels pobles, en gira per Catalunya, constateu que gairebé tots els cartells de les festes majors són redactats en català: amb això es paga un tribut polític a Catalunya.

Però constateu també que l'obra de festa major és una obra castellana, «Los Gavilanes», «La Canción del Olvido», «El Cantar del Arriero»...

Aquells dies de festa, els pobles han de tenir una cosa que dugui un marxamo barceloní. I s'han de fer sarzueles d'allà, amb la col·laboració augusta d'en Marco Redondo.

A ningú no se li acut que en dia de gran festa familiar hagi d'ésser una cosa de casa el que amenitzi la vetlla.

Sembla que en haver redactar un programa en català ja n'hi ha prou.

Per aquesta inconsciència general roden les coses com roden, i tot es fa a mitges com es fa.

Sentim Catalunya, però la sentim d'una faisó descurada, acceptant el que ve.

* * *

Acudit de mig temps.

—Troben interessant aquest espectacle?

—Pobrets! Si no poden fer res més!

Acudit de mig temps.

Ja ho veu, Maria. Amb la pols de damunt la taula, ha pogut escriure tota una frase! Avantatges de saber de lletra.

«Los Gavilanes» es fan a Barcelona. Però és que Barcelona és una gran ciutat de barrej
 ¿Quan serà que l'esforç de cada un de nosaltres serà per a poder tenir pensament i visió propis?

* * *

Des d'aquestes columnes hem parlat altres vegades del concepte que ens mereix l'actual teatre valencià. I li hem testimonià tota la nostre simpatia, la mateixa simpatia pregonà que sentim per la terra germana.

La temporada que fan enguany a l'Espanyol els del teatre valencià es descapdella amb èxit.

«Rialles», «Pare vosté la burra, amic» i «Encara queda sol a la torreta», ajudades per la força còmica de Pepe Alba, tenen una franca acollida popular. La gent hi riu i hi passa l'estona.

¿Voldriem que el teatre valencià fos un altra cosa? Sí. ¿Tindria l'èxit de públic que té si fes l'esforç de sortir del seu popularisme actual? No!

Ho hem vist pràcticament amb el teatre de Catalunya. El nostre teatre ha pasat per tres períodes: el del naixement o sigui el de la sorpresa, el de la joventut o sigui el de l'entusiasme. Quan havia d'ésser un teatre ple, quan de cara al món s'ha atrevit a enfocar problemes amb visió pròpia, els empresaris els primers, i els actors després, li han fet el boicot amb l'escusa del públic. I l'han mort amb l'escusa que avui el teatre digne no plau a ningú.

També nosaltres hem estat forçats de tornar a «Rialles» i a «Pare vosté la burra, amic». Amb la diferència, contra nostra, que els autors valencians, en fer aquest teatre encara pensen amb València, mentre que els autors catalans que el fan, només pensen amb la Societat d'Autors.

* * *

Teatre Còmic. Segueix l'èxit de «Miss-Miss». Es pot dir que el Teatre Còmic és l'únic teatre de revista que té Barcelona.

* * *

Barcelona: «Cualquiera lo sabe» de Benavente. Una obra «cualquiera», de tan distingit Mestre. ¿Val la pena de veure-la? No!

* * *

Els del Price es van defensant. ¿Per les obres? Ca! Per la Visita Lòpez en primer terme. Després per en Giménez Soler i la resta de la companyia.

GALERIES

LEONARDO DA VINCI. — Somriure ordenador de tan intel·ligent — *d'intelletto d'amore*—. Del tot oposat a l'espontaneïtat: voluntari, fonamentat. Es el somriure de la raó, del seny, de la ciència, de la filosofia, com el de la Beatriu del Dante, germana de la Gioconda i de la Verge Maria: és el somriure diví, pur, immaculat, espiritual; aeri, elevant-se, alliberant-se del pes feixuc de la matèria, redimint-la.

Venerables, paternals barbes de savi, aciençat, que copsa les harmonies de les ciències matemàtiques i astronòmiques i les transporta als rostres femenins.

RUBENS. — Bíblic mundà, pagà, alliberat d'expiació i pecat, fent cantar un himne sensual a la carn exuberant i casta, amb la candorositat apoteòsica de la vegetació un xic fofa de massa ufanosa.

EL GRECO. — Gros cirials, la flama dels quals es retorç en llengoteig, cremant febroserca, magre d'ascetisme, com un xiprè lluminós; amb lluïssors de dalmàtiques i espases cavallerívols; flama que, afinant-se, apar que toqui el cel.

VELAZQUEZ. — Desmenteix el misticisme castellà. Es l'àliga imperial que vola per les planúries ermes, desertes, desolades de Castella, aferrant-se fortament a la realitat, com l'àliga arrapa amb ses urpes el llom de l'anyell refiat. Ajup els deus al nivell de la terra, fent-los davallar dels núvols olímpics i hi entronitza el poble.

MURILLO. — Personatges bíblics del poble castellà; patriarcals, familiars; fent conviure amb el poble la divinitat, el catolicisme; elevant la dona castellana a la categoria de la Verge Maria, voltada dels infants del poble, com la mare dels seus fills: els àngels.

RIBERA. — Dantesc i grec, pintant el dolor espectacular de l'Infern del Dante, amb la virilitat i serenitat del grec, tal com el sofri l'estoic, l'heroic, abnegat i màrtir Prometeu, com Crist, en bé de la Humanitat.

ZULUOGA. — Robes enfarfegades, encarcarades, que cruixen com la llenya resseca. Tenen el color de les planúries ermes castellanès: color de misèria, de toros i d'inquisició, espurnejant-hi la gràcia murriesca de la Espanya tradicional. Hi ha la grandesa de l'enderroc i de les postes de sol.

GOYA. — Llum, llum i llum. Llum llampejant, llum miraculosa, llum acolorida. Llum de maragdes, de robins, de turqueses, d'agates, en sedes, prats, cels. Quan hi ha el negre en els aiguaforts filosòfics, hi ha en ells la llum del pensament. Democratització de l'aristocràcia.

BEETHOVEN. — Si Orfeu amb la seva lira amansia les feres, Beethoven més vast, més ambiciós, amb la seva música regula la marxa dels móns, marca el seu pas, mena la seva dansa... I cada ànima pot ésser un món.

RICARD WAGNER. — Es cosmogonia; geologia musical, anímica; el torrent, la cascata, la catarata, que canten; el mar, salat, amarg, tèrbol, boirós, que brolla i retruny; és el vent remorejant en el boscatge ombrívol i espès; és la muntanya aixecant sos lloms enormes i potents: tot el que canta en la natura... i en les pregoneses trasbalsadores del cor humà.

Joan Parolellans.

ESQUELLOTS

De la plaça barcelonina que duia abans el nom de Medina-cel·li —família afavorida per un reguitzell de reis i ara, darrerament, per la llei de reforma de la Reforma Agrària, ha desaparegut la làpida amb el nom de Manuel Azaña, que honorava aquell lloc des de l'adveniment de la segona República.

Suposem que aquesta entremaliadura haurà fet somriure a Manuel Azaña si és que n'ha tingut esment.

A nosaltres tampoc no ens fa fred ni calor aquesta petita venjança de canviar els noms dels carrers.

Hi ha una feina més positiva a fer que la de penjar i despenjar rètols.

***

Ens diuen que ha estat descobert un taverner que tirava aigua al vi.

Al capdavant, l'home treballava també, a la seva manera, per a la pacificació dels «esperits».

***

Paraules esparses d'un discurs dominical:

—Nosaltres que volem evitar el «derrotxament» de sang, treballem per a un just i merescut «usofructo» de les persones honorades.

***

Compreu L'Esquella de la Torratxa

La col·lecció zoològica del Parc s'ha nodrit amb nous exemplars.

Si només fos la col·lecció zoològica, rai!...

***

Per a obtenir el carnet electoral hom exigeix la cèdula, amb la secreta confiança que molts milers d'electors es quedaran sense i no podran votar.

Algú diu que aquests sectors polítics que tenen la mà trencada a fer votar morts, demanaran que en lloc de la cèdula sigui també vàlida la papereta de defunció.

***

Els graciencs, enguany, han fet una festa major digna de la seva ben guanyada fama en aquesta i altres coses.

El millor de Gràcia, però, de molts anys ençà, es la campana.

***

Llegiu L'Esquella de la Torratxa

El dia de la Mare de Déu de Setembre tindrà lloc a Montjuïc, l'acte d'homenatge al senyor Alexandre Lerroux i Garcia.

Ja que la censura ens ha privat mantes vegades de portar, no direm el nostre carretonet de grava, sinó el nostre humil gra de sorra a tan enlairada obra, pensem que, quant menys no se'ns posarà cap obstacle en la publicació d'un retall fidel del «Full Oficial del Dilluns», del dia 12 d'aquest mes, per a més senyes, columna quarta de la pàgina 5, del susdit periòdic «da Camera» i de cambra.

**Aquest número ha estat
visat per la censura**

Acudit de mig temps.

L'aigua? Se la beu mitja hora abans de tenir sed!

Es tracta de l'homenatge al «Xic de les Barraquetes», organitzada per la Joventut Radical de Coll-Blanc:

«Finalment, el senyor Ruiz Portland va acabar l'acte, fent constar que encara que hi assistia com a president de la Penya Alejandrina, portava també la representació del cap del partit a Catalunya, senyor Pich i Pon.

Féu una crida a les Joventuts perquè actuessin conscientment i amb entusiasme, i expressà el seu criteri que s'acosten dies difícils per a les Joventuts que hauran d'actuar amb la màxima fe i entusiasme en defensa dels veritables postulats de la República.

Cita diverses anècdotes del que va passar el 6 d'octubre, i després de corroborar el dit pels anteriors oradors en homenatge al «Xic de les Barraquetes», digué que les Joventuts han d'actuar d'acord amb les hosts veteranes del partit i mantenir íntegre el programa del cap, encarnat en el cèlebre article de Lerroux «*Rebels, Rebels!*», procurant laborar per al millorament dels que es troben sense feina.

Acabà emplaçant les Joventuts per a la lluita que s'apropa, i digué: Ja veurem els qui ens trobem en els nostres llocs respectius en el moment de la lluita.»

Com que són molts els qui ho coneixen el cèlebre article «*Rebels, rebeldes*», el publicaríem si no fos perquè, per motius de delicadesa, reservem aquest honor a «Renovación», portantveu del partit radical a Barcelona.

TÍSNER

Acudit de mig temps.

No us fa vergonya, tan gran, d'enfilar-vos als arbres?